

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL VALSTYBĖS PERSKOLINAMOS PASKOLOS INVESTICIJŲ PROJEKTUI FINANSUOTI SUTEIKIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybės perskolinamos paskolos investicijų projektui finansuoti suteikimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija (toliau – Įmonė) prašo suteikti 34,8 mln. eurų paskolą investicijų projektui „Elektroninės kelių rinkliavų sistemos sukūrimas“ (toliau – projektas) finansuoti. Projektą įgyvendina Įmonė, įregistruota 2020 m. rugsėjo 1 d., biudžetinė įstaiga Lietuvos automobilių kelių direkciją prie Susisiekimo ministerijos pertvarkius į valstybės įmonę.

Projekto tikslas – užtikrinti įmokų už transporto priemonių faktinį naudojimą Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais mokamais valstybinės reikšmės keliais surinkimą, įgyvendinant Europos Sąjungoje taikomus kelių rinkliavos principus „naudotojas moka – teršėjas moka“. Įgyvendinus projektą bus sukurta elektroninė kelių rinkliavų sistema, kuri pakeis esamą e. vinječių sistemą.

Įmonės valdyba 2020 m. gruodžio 30 d. posėdyje pritarė Įmonės 2021–2024 metų strateginiam veiklos planui, kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 3-181. Šio plano 3 priede nurodyta, kad 2021 metais Įmonė planuoja skolintis lėšų projektui įgyvendinti. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija 2021 m. kovo 2 d. raštu Nr. 2-854 informavo, kad pritaria Įmonės įgyvendinamam projektui ir 34,8 mln. eurų paskolos ėmimui.

Įmonė išnagrinėjo 4 technologines projekto įgyvendinimo alternatyvas:

1. palydovinės padėties nustatymo sistemos technologija, projekto vertė – 68,34 mln. eurų;
2. trumpojo nuotolio mikrobangų technologija, projekto vertė – 85,41 mln. eurų;
3. automatinis registracijos numerio atpažinimas, projekto vertė – 86,21 mln. eurų;
4. „SmartPhone“ technologija, projekto vertė – 38,11 mln. eurų.

Atlikusi projekto alternatyvų ekonominę analizę Įmonė priėmė sprendimą, kad priimtiniausia yra 4 alternatyva, nes ji yra ekonomiškai naudingiausia, t. y. generuoja didžiausią ekonominę naudą. Ekonominė grynoji dabartinė vertė, taikant 5 procentų socialinę diskonto normą, lygi 577,9 mln. eurų, o ekonominė vidinė grąžos norma – 80,56 procento, ekonominis naudos ir sąnaudų santykis – 9,61.

Naudojant „SmartPhone“ technologiją investicijų suma lygi 38,11 mln. eurų, ją sudaro šios pagrindinės išlaidos:

- 21,651 mln. eurų – informacinės sistemos („Front-office“, „Back-office“ ir kt.) kūrimo;
- 3,506 mln. eurų automobilių numerių atpažinimo kamerų (toliau – ANAK) kontrolės infrastruktūros kūrimo;

- 1,796 mln. eurų – ANAK ir transporto priemonių kategorijos nustatymo infrastruktūros kūrimo;
- 1,4 mln. eurų – projekto administravimo;
- 9,761 mln. eurų – kontrolės transporto priemonių įsigijimo, tikslinių mokymų vartotojams ir vartotojų informavimo, konsultavimo paslaugų ir kt.

Įmonė pateikė informaciją, kad 38,11 mln. eurų vertės projektą finansuotų 34,8 mln. eurų paskolos lėšomis ir 3,31 mln. eurų nuosavomis lėšomis. Planuojama projektą įgyvendinti iki 2022 m. gruodžio 31 d. Projektas duotų didelę finansinę grąžą – planuojama, kad projektas atsipirks ne vėliau kaip per 2 metus nuo jo įgyvendinimo (elektroninės kelių rinkliavų sistemos įdiegimo) pradžios.

Įdiegus elektroninę kelių rinkliavų sistemą, per 2023–2035 metus valstybės kelių naudotojų rinkliavos pajamos (1 463,5 mln. eurų) sudarys daugiau nei 200 procentų, palyginti su pajamomis, gautomis taikant e. vinječių sistemą (642,2 mln. eurų). Planuojama, kad 2023 metais elektroninės kelių rinkliavos pajamos bus 112 mln. eurų, o jei būtų taikoma e. vinječių sistema, – 49,4 mln. eurų.

Projekto įgyvendinimas turės teigiamą socialinį ir ekonominį poveikį, t. y.:

- sumažės sunkiasvorių transporto priemonių eksploatavimo sąnaudos;
- pagerės kelių transporto infrastruktūros būklė ir bus užtikrinta valstybinės reikšmės kelių plėtra dėl padidėjusių kelių rinkliavos pajamų;
- padidės įplaukos už kelių naudojimą.

Įmonės veikla stabili ir pelninga. 2020 m. gruodžio 31 d. Įmonės pelnas buvo 959 tūkst. eurų. Įmonės finansiniai rodikliai nenagrinėjami, nes iki 2020 m. rugsėjo 1 d. ji buvo biudžetinė įstaiga.

Finansų ministerija siūlo Vyriausybei pritarti, kad Įmonei iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų būtų suteikta iki 34,8 mln. eurų paskola už valstybės vardu pasiskolintų lėšų atitinkamam terminui kainą (2021 m. liepos 1 d. –0,20 procento), padidintą 0,001 procentinio punkto, iki 2025 m. gruodžio 31 d. projektui finansuoti. Atlikus skaičiavimus, paskola 2021 metų liepą būtų teikiama už 0 procentų metines palūkanas. Atsižvelgiant į tai, kad projektas generuos Įmonei nemažai papildomų pajamų, kurios bus skirtos paskolai grąžinti ir nepertraukiamai magistralinių kelių priežiūrai, plėtrai ir vystymo veiklai vykdyti, nemažėjant šiai veiklai skiriamo finansavimo, palyginti su e. vinječių sistemos taikymo metu sukaupiamomis lėšomis, siūloma nereikalauti pateikti paskolos grąžinimo užtikrinimo priemonių. Paskolos sutartyje bus nustatyta, kad atitinkamais metais valstybės kelių naudotojų rinkliavos pajamoms pasiekus 50 mln. eurų, šią sumą viršijančios lėšos bus skiriamos išankstiniam paskolos grąžinimui.

Teigiamos Nutarimo projekto pasekmės – suteikus paskolą bus sukurta elektroninė kelių rinkliavų sistema. Neigiamų pasekmių nenumatoma.

Požymių, kad pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnyje nustatytus kriterijus valstybės perskolinamos paskolos suteikimas būtų laikomas valstybės pagalba, nėra.

Nutarimo projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai. Priėmus Nutarimo projektą, priimti naujų teisės aktų ar keisti esamų nereikės.

Priėmus Nutarimo projektą, papildomų valstybės biudžeto lėšų Nutarimo projektui įgyvendinti nereikės.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Valstybės išdo departamento (direktorius A. Želionis, tel. 239 0021) Skolinimosi ir pinigų valdymo skyriaus vyriausiasis specialistas A. Beginskas, tel. 239 0131, el. p. aldas.beginskas@finmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Įmonės prašymo kopija, 3 lapai.

3. Trumpas investicijų projekto aprašymas, 3 lapai.
4. Susisiekimo ministerijos 2021 m. kovo 2 d. raštas Nr. 2-854, 2 lapai.